

ÖZET: 16 yaşındayken kasten yaralama suçundan 2 yıl 9 ay 10 gün hapis cezası alan, bu cezası infaz edilen ve adli sicil belgesinde "adli sicil kaydı" ve "adli sicil arşiv kaydı" bulunmadığı belirtilen kişinin, Devlet memuru olup olamayacağı hk. (01/04/2013-1506)

16 yaşındayken kasten yaralama suçundan 2 yıl 9 ay 10 gün hapis cezası aldığınızı ve bu cezanın infaz edildiğini; adli sicil belgenizde "adli sicil kaydınızın" ve "adli sicil arşiv kaydınızın" bulunmadığını belirterek, Devlet memuru olup olamayacağınız hususunda bilgi talep eden ilgi dilekçe incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Genel ve özel şartlar" başlıklı 48 inci maddesinde; **"Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar aranır. ...**

4. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

5. Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak. " hükmüne yer verilmek suretiyle, kamu haklarından yasaklananlar, kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl ve daha fazla hapis cezası alanlar ile cezanın mahiyetine (hapis cezası veya ağır para cezası olup olmadığına) bakılmaksızın maddede sayılan suçlardan mahkum olanların Devlet memuru olamayacakları belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma" başlıklı 53 üncü maddesinde; **"(1) Kişi, kasten işlemiş olduğu suçtan dolayı hapis cezasına mahkûmiyetin kanuni sonucu olarak;**

a) Sürekli, süreli veya geçici bir kamu görevinin üstlenilmesinden; bu kapsamda, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinden veya Devlet, il, belediye, köy veya bunların denetim ve gözetimi altında bulunan kurum ve kuruluşlarca verilen, atamaya veya seçime tabi bütün memuriyet ve hizmetlerde istihdam edilmekten, ...

Yoksun bırakılır.

(2) Kişi, işlemiş bulunduğu suç dolayısıyla mahkûm olduğu hapis cezasının infazı tamamlanıncaya kadar bu hakları kullanamaz. ...

(4) ... fiili işlediği sırada onsekiz yaşını doldurmamış olan kişiler hakkında birinci fıkra hükmü uygulanmaz..." denilmek suretiyle, kasten işlediği bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkum olan ve fiili işlediği sırada 18 yaşını doldurmamış olanların, sürekli bir kamu görevinin üstlenilmesinden mahrum bırakılamayacakları ifade edilmiştir.

Görüldüğü gibi, 5237 sayılı Kanunun 53/4 maddesi, fiili işlediği sırada 18 yaşını doldurmamış olanların kamu haklarından yasaklanamayacağı belirtildiğinden, ilgilinin 657 sayılı Kanunun 48/A4 maddesi kapsamında memuriyete engel bir yasaklılığı bulunmamaktadır.

Öte yandan, mülga 22/11/1990 tarihli ve 3682 sayılı Adli Sicil Kanununun 5 nci maddesinde ise; **"...Onsekiz yaşından küçükler hakkında adli sicile geçirilen bilgiler; ancak, soruşturma ve kovuşturma konusu olan işler sebebiyle Cumhuriyet savcıları ve mahkemelerce veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği seçimleri ile ilgili olarak yetkili seçim kurullarınca istendiği takdirde verilir. Bu bilgiler başka herhangi bir iş ve konu için kullanılamaz."** ve mülga 2253 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde de; **"Küçükler hakkında adli sicile geçirilen bilgiler; ancak, soruşturma ve kovuşturma konusu olan işler sebebi ile Cumhuriyet savcıları, sorgu hakimleri ve mahkemelerce veya Yasama Meclisi üyeleri seçimleri ile ilgili olarak yetkili seçim kurullarınca**

istendiği takdirde adli sicilce bildirilir. Birinci fıkra gereğince verilmiş olan bilgiler başka herhangi bir iş ve konu için kullanılmaz." hükümlerine yer verilmiştir.

Görüldüğü üzere, mülga 3682 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde, 18 yaşından küçükler hakkında adli sicile geçirilen bilgilerin Cumhuriyet savcıları ve mahkemelerce veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği seçimleri ile ilgili olarak yetkili seçim kurullarına verilebileceği, bunun dışındaki diğer resmi veya özel kuruluşlara bu bilgilerin verilemeyeceği, adli sicil kayıtlarındaki bu bilgilerin Devlet memurluğuna atanma işlemi dahil, başka herhangi bir işlemde kullanılmayacağı ifade edilmiştir.

Benzer şekilde 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 10 uncu maddesinde;

"(1) Arşiv bilgileri;

a) Kullanılış amacı belirtilmek suretiyle, kişinin kendisi veya vekâletnamede açıkça belirtilmiş olmak koşuluyla vekili,

b) Bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemeler,

c) Yetkili seçim kurulları,

d) Özel kanunlarda gösterilen hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşları,

Tarafından istenebilir. ...

(3) Onsekiz yaşından küçüklerle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtları; ancak soruşturma ve kovuşturma kapsamında değerlendirilmek üzere Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemelerce istenebilir." hükmüne yer verilmek suretiyle, kamu kurumlarının özel kanunlarda gösterilen hallerde (657 sayılı Kanunun 48/A5 maddesi gereği) ilgililerin adli sicil arşiv bilgilerini isteyebileceği, ancak suçun işlendiği tarihte 18 yaşından küçük olanlarla ilgili adli sicil ve arşiv kayıtlarını sadece soruşturma ve kovuşturma kapsamında Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemelerin isteyebileceği, bunun dışındaki resmi veya özel kuruluşların 18 yaşından küçüklerle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtlarını istemesinin ve bunlara istinaden işlem tesis etmesinin mümkün olmadığı belirtilmiş; bir başka anlatımla kamu kurumları açısından 18 yaşından küçüklerle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtları bir bakıma hükmen yok sayılmıştır. Bu kapsamda, söz konusu mahkumiyetin 657 sayılı Kanununun 48/A-5 maddesi kapsamında memuriyete engel teşkil etmediği mütalaa edilmektedir.